

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Ракитська А.Р., здоб. ВО

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **В.О. Козуб**
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Такий важливий об'єкт управління, як конкурентоспроможність підприємства, є сукупністю взаємопов'язаних елементів, спрямованою на забезпечення його сильних конкурентних позицій, підтримання існуючих і створення нових конкурентних переваг. Підтримання й підвищення конкурентоспроможності – це досить динамічний процес пристосування підприємств до вимог ринку, яким необхідно цілеспрямовано управляти. Та для українських підприємств управління конкурентоспроможністю – порівняно нова сфера діяльності. На практиці питання конкурентоспроможності на багатьох підприємствах зводяться до технічних проблем, а такі важливі аспекти її забезпечення як формування стратегії, організація управління конкурентоспроможністю, соціальні й психологічні його аспекти, враховуються мало, що і визначає актуальність дослідження цієї проблематики.

У наш час виникає велика необхідність пошуку стратегічних шляхів розвитку та забезпечення економічного зростання в діяльності підприємств. У центрі уваги науковців наразі знаходяться дослідження сутності стратегічного управління.

Через те, що кожне підприємство є унікальним, неможливо ввести єдину стратегію та застосувати універсальне стратегічне управління до всіх суб'єктів господарювання, тому процес формування стратегії для кожного є унікальним і визначається залежно від положення на ринку, поведінки підприємств-суперників, розвитку потенційних можливостей, характеристик товарів, стану економіки та багатьох інших показників.

На результативність стратегічного управління впливає дотримання процесу його здійснення, що включає такі взаємопов'язані етапи, як [1]: розроблення місії підприємства; визначення його цілей; оцінка та аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища; визначення рівня розвитку підприємства; вибір стратегії, її реалізація та оцінка.

Конкурентоспроможність одного підприємства оцінюється насамперед шляхом порівняння конкурентних позицій декількох підприємств на певному ринку. Проте, в першу чергу необхідно зважати на порівнянність таких параметрів, як потенційні можливості,

обладнання, технологія, компетенція персоналу, система управління, інновації, маркетингова політика, експортно-імпортні можливості, комунікації.

Високий рівень адаптації в умовах змін зовнішнього середовища є важливою для конкурентоспроможності підприємства. Швидка адаптація має забезпечуватися на основі комплексу технічних, інтелектуальних, технологічних, економічних та організаційних характеристик, які визначають його успішну діяльність на ринку. Тому, якщо підприємство є компетентним і якісний рівень компетенцій досить високий, то воно має переваги для перемоги у конкурентній боротьбі.

Для довгострокової конкурентоспроможності підприємства необхідний широкий спектр стратегічних заходів. Першочерговою проблемою тут є визначення головних факторів успіху та розробка відповідних заходів щодо їхньої впровадження. Це варіант інвестування в забезпечення довгострокового функціонування, оскільки підприємства з надійною репутацією мають лояльних споживачів, довгострокових партнерів, широкий доступ до інвестицій та кредитів [2]. Така модель дозволить виконати якісний аналіз стратегічних цілей, деталізувати їх до тактичних планів та конкретних показників та сформувані перелік змін в стратегічних планах власників.

Для вирішення цієї актуальної задачі необхідно створити дієву систему стратегічного управління, яка дозволить не тільки визначити пріоритетний напрямок розвитку підприємств, а й максимально ефективно використовувати їх потенціал, вміло реалізовувати розроблену стратегію. Існування великої безлічі визначень й видів стратегій, які сформувалися в процесі еволюції наукової думки, дозволяють адаптувати їх під конкретне підприємство, зважаючи на ситуацію, що склалася.

Інформаційні джерела:

1. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко ; 2-е вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.

2. Василенко В. О. Стратегічне управління підприємством: [навч. посібн.] / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – 2-е вид., виправлено і допов. – К.: Центр навч. л-ри, 2014. – 400 с.